

Apríl 2018

ČASOPIS ZÁKAZNÍKOV
SKUPINY VEOLIA ENERGIA

P E T R Ž A L S K É T E P L O

Vážení Petržalčania,

Veolia dodáva teplo a teplú vodu pre mestskú časť Petržalka už 18 rokov. V súčasnosti sa staráme o tepelný komfort takmer 40 000 petržalských domácností. Neustajne pracujeme na skvalitňovaní našich služieb a snažíme sa priblížiť našim zákazníkom.

V rámci modernizácie sa tiež usilujeme inovovať a zlepšovať komunikáciu s našimi koncovými odberateľmi. Súčasťou tejto iniciatívy je aj časopis, ktorý práve držíte v rukách. Jeho hlavným cieľom je zvýšiť informovanosť o našich aktivitách v oblasti centrálného zásobovania teplom. Časopis vám okrem praktických informácií a rád prináša aj zaujímavosti a rozhovory so známymi osobnosťami.

V prvom čísle sa okrem iného dozvieme, ako sa vyrába a dodáva teplo a teplá voda. Spoznáte, akými časťami preteká teplonosné médium, kde prebieha výmena či rekuperácia tepelnej energie a na čo v kotolni slúži kogeneračná jednotka.

Koho prednostne kontaktovať pri prerušení kúrenia či dodávky teplej vody? Dispečing Veolie alebo bytového správcu? Na tieto otázky vám odpovie jednoduchý návod, podľa ktorého ľahko zistíte, či je za prerušenie dodávky zodpovedná Veolia, alebo komplikácia nastala vo vašom bytovom dome.

Dozvieme sa odpovede na päť najčastejšie kladených otázok, ktoré dostávajú zamestnanci z odboru starostlivosti o zákazníkov. V rozhovore s Katarínou Lincényiovou vám priblížime šport s názvom freediving a pripravili sme pre vás aj fotoreportáž z výsadby stromov na Smolenickej ulici.

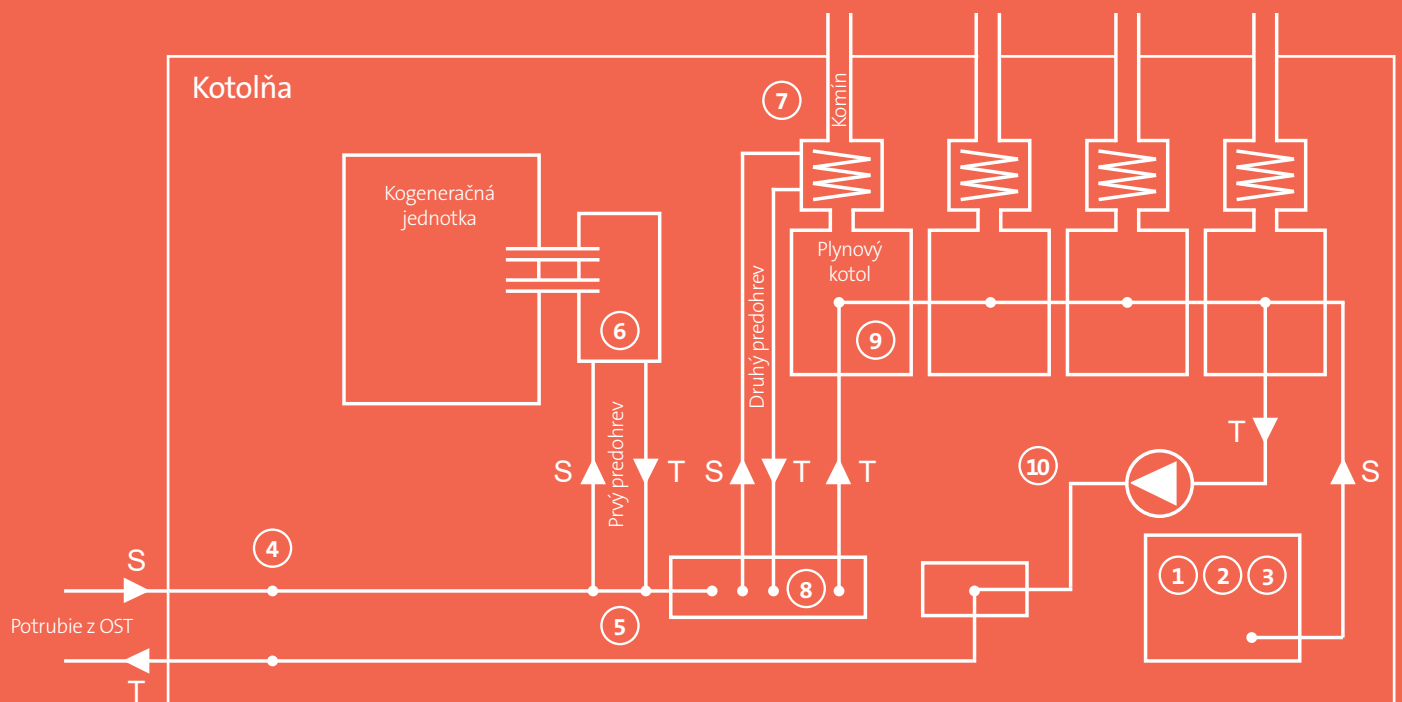
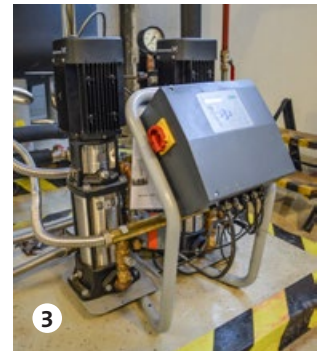
Veríme, že sa vám nový časopis bude páčiť, a dúfame, že sa zapojíte aj do krížovkárskej súťaže o zaujímavé ceny.

Peter Dobrý, generálny riaditeľ
Veolia Energia Slovensko, a. s.

AKO SA VYRÁBA TEPLLO?

Centrálne zásobovanie teplom je uzavretý systém kotolní, výmenníkových staníc a potrubí. Ohriata a upravená voda z kotolní cirkuluje v celom systéme, ohrieva inú vodu vo výmenníkoch tepla a rozvodmi je privedená do bytových domov. Poďme sa na proces výroby tepla a teplej vody pozrieť podrobne.

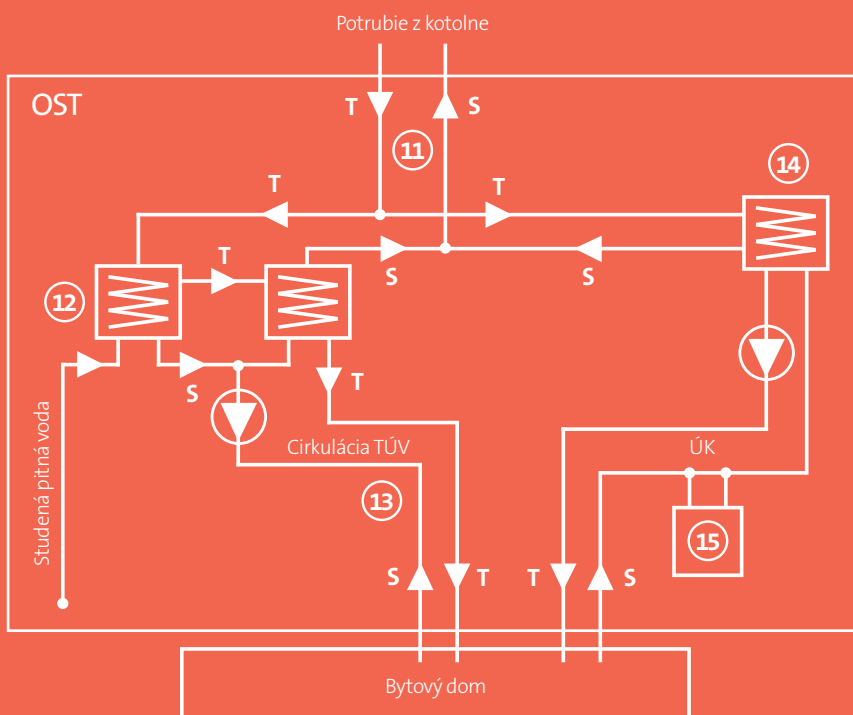
1. V prvom kroku výroby tepla prebieha chemická úprava vody určená pre vykurovanie (mechanická filtrácia, úprava tvrdosti), ktorá chráni potrubie a ostatné zariadenia pred koróziou.
2. Upravená voda sa skladuje v zásobníkoch.
3. Riadiaca jednotka dopĺňa chemicky upravenú vodu do kotlov a udržiava tlak v systéme.
4. Vstup a výstup teplotného média (chemicky upravená voda) v kotolni.

5. Pred samotným ohrevom v plynových kotloch putuje vychladnutá voda cez rozdeľovaciu vetvu na predohrev.
6. Prvá fáza predohrevu prebieha v spalinovom a doskovom výmenníku kogeneračnej jednotky (plynový agregát, ktorý vyrába elektrickú energiu, teplo vzniká ako vedľajší produkt).
7. Upravená voda sa predohrieva aj v rekuperátoroch (komíny z plynových kotlov). Využitím tepla zo spalín šetríme energiou a ohrev vody je ekologickejší.
8. Predhriata voda sa vracia do rozdeľovacej vetvy.
9. Finálny ohrev prebieha v plynových kotloch.
10. Obehové čerpadlo tlačí zohriatu a chemicky upravenú vodu z kotolní do odovzdávacích staníc tepla (OST).

11. Potrubie z obrázku č. 4 a jeho vyústenie v OST
12. V tejto časti OST prebieha ohrev teplej úžitkovej vody (TÚV). Chemicky upravená voda ohrieva cez výmenník studenú pitnú vodu (čierne potrubie), alebo ochladnutú TÚV. Neodpustená TÚV sa z bytového domu vracia potrubím na opätovný ohrev do OST.
13. Potrubie s ohriatou a vychladnutou vodou smerujúce do bytového domu a späť.
14. Väčší doskový výmenník na prípravu tepla pre ústredné kúrenie (ÚK).
15. Potrubie ÚK a expanzná nádoba. Potrubie s červenou šípkou prenáša teplú vodu do radiátorov.

Legenda:

- Označenie potrubia:
- T → Teplá (predhriata) voda
  - S → Smer toku
  - ← S → Studená voda
  - Rozdelenie potrubia
  - ▭ (with zigzag) Výmenník tepla
  - ⦿ (with arrow) Čerpadlo

Nižšie náklady na kúrenie a teplú vodu?

Na zabezpečenie kvality a požadovaných parametrov vykurovania a teplej vody sú v systémoch centrálného zásobovania teplom potrebné aj výmenníkové stanice, nazývané aj odovzdávacie stanice tepla.

Čo je DOST?

DOST, teda domová odovzdávacia stanica tepla, predstavuje modernú výmenníkovú stanicu, ktorá ohrieva vodu vytekajúcu z kohútikov a zabezpečuje teplo v radiátoroch. DOST je umiestnená priamo v budove, kde sa teplo a teplá voda odoberajú, a slúži len pre potreby obyvateľov konkrétneho bytového domu.

Prečo práve DOST?

Hlavným prínosom DOST je schopnosť prispôbiť sa vašim požiadavkám. Vykurovanie je možné spustiť a ukončiť aj mimo vykurovacej sezóny, ktorú určuje slovenská legislatíva. Vďaka DOST môžete mať teplú vodu k dispozícii 24 hodín denne. Technológia DOST umožňuje meranie spotrebovanej tepelnej energie priamo tam, kde sa teplo a teplá voda pripravujú, teda priamo vo vašom bytovom dome (tzv. adresné meranie). Môžete tak **ušetriť až 20 % vašich nákladov na teplo potrebné pre ohrev TUV.**

Kde môže byť umiestnená?

DOST nie je priestorovo náročná (pozri fotografie) a väčšinou sa inštaluje do spoločných častí domu (napr. bývalá práčovňa, kočikáreň atď.). Všetky náklady spojené s inštaláciou, prevádzkou vrátane spotreby elektrickej energie a prípadných opráv hradí Veolia Energia Slovensko.

Zariadenie má vysokú technickú životnosť, bezhlučnú prevádzku a nízku poruchovosť. DOST je bezobslužná, teda diaľkovo ovládaná centrálnym dispečingom Veolie, ktorý ju nepretržite monitoruje.

Vaše otázky o DOST vám radi zodpovedia naši zamestnanci. Ďalšie informácie a kontaktné údaje nájdete na internetovej stránke

www.veoliaenergia.sk/dost

Odpoďou je DOST

3 VÝHODY:

- 1 Nezávislosť od ostatných bytových domov**
Nastavte si vlastný časový režim dodávky a vlastnú reguláciu tepla a teplej vody. Napríklad dodávku teplej vody budete mať k dispozícii aj 24 hodín denne a vykurovacia sezóna sa začne a ukončí podľa vašich požiadaviek.
- 2 Adresné meranie spotrebovaného tepla = nižšie náklady**
Vaše náklady poklesnú vďaka nižšej spotrebe energie na prípravu tepla a teplej vody, ktorá vďaka DOST prebieha priamo vo vašom bytovom dome, čím sa znižujú straty na tepelných rozvodoch.
- 3 Údržba, servis, pravidelné revízie, monitoring a riadenie DOST počas celej doby prevádzky zariadenia**
Všetky uvedené činnosti pre vás zabezpečí skupina Veolia Energia Slovensko a to bez dodatočných nákladov.

5 najčastejších podnetov a otázok, s ktorými sa na nás obracajú obyvatelia mestskej časti Petržalka:

1 Mením vo svojom byte radiátory, mám pokazený ventil, prípadne potrebujem zabezpečiť demontáž a opätovnú montáž meračov tepla. Môže Veolia zabezpečiť tieto úkony?

Všetky úkony spojené s rozvodmi tepla priamo v bytovej jednotke zabezpečuje správca bytového domu.

2 Čo vplýva na dĺžku rozkopávky? V akom stave budú chodníky alebo trávnik po ukončení rozkopávky či prípadnej opravy?

Na samotnú dĺžku rozkopávky vplýva napríklad terénna komplikovanosť, prístupy k zariadeniam či k rozvodom, ale aj súčinnosť priamo zasiahnutých subjektov či dodávateľov. Dôležitý je charakter a náročnosť vykonávaných prác a významný vplyv má aj počasie.

Pokiaľ ide o cesty, chodníky či trávnaté plochy zasiahnuté rozkopávkou, Veolia je zo zákona povinná uviesť všetky tieto plochy do pôvodného stavu.

Čo vás najčastejšie zaujíma?

3 Z akých úkonov pozostáva príprava na vykurovaciu sezónu? Čo má zabezpečiť Veolia a čo správca bytového domu?

Údržbu technologických zariadení sa vykonáva priebežne počas celého roka. V rámci prípravy na vykurovaciu sezónu sa zvýši tlak vykurovacieho systému na potrebnú úroveň.

V kompetencii správcov je kontrola vykurovacích rozvodov v objektoch a otvorenie všetkých uzatváracích armatúr. Na základe podnetu od správcu by mali obyvatelia bytového domu naplno pootvárať regulačné hlavice na radiátoroch, čím sa zabezpečí naplnenie a odvzdušnenie vykurovacieho systému v bytovom dome.

4 Prečo mi z vodovodnej batérie netečie dostatočne teplá voda?

Ak problém pretrváva v jednej bytovej jednotke, treba sa obrátiť na správcu. Častou príčinou je aj samotná vodovodná batéria. V prípade poruchy pákovej batérie sa studená voda pretlačí do rozvodu teplej vody a teplota vytekajúcej vody je nedostatočná.

5 Kedy sa začína a končí vykurovacía sezóna? Prečo mám studené radiátory aj počas vykurovacej sezóny?

Vykurovacía sezóna sa podľa zákona začína 1. septembra príslušného kalendárneho roka a končí sa 31. mája nasledujúceho kalendárneho roka. Vykurovanie sa v sezóne spustí, ak je priemerná denná teplota počas dvoch za sebou nasledujúcich dní pod 13 °C a podľa predpovede počas nemožno očakávať oteplenie nad túto hodnotu.

Studený či pocitovo chladnejší radiátor môže byť z nasledujúcich príčin (ak nie je nahlásené prerušenie):

- okamžitá vonkajšia teplota je vyššia ako 15 °C a kúrenie je automaticky utlmanované až kým neklesne teplota pod 13 °C
- regulačná hlavica uzavrela prívod do radiátora v závislosti od nastaveného stupňa
- regulačná hlavica radiátora je nefunkčná (zaseknutá v zatvorenej polohe)
- v objekte je zatvorený ventil na domovom rozvode
- zavzdušnená stúpačka/radiátor

Veolia alebo bytový správca?

Veolia dodáva teplo a teplú vodu do petržalských domácností prostredníctvom systémov centrálného zásobovania teplom (CZT). Systémy CZT pozostávajú z rozsiahlej siete kotolní, výmenníkových staníc a potrubí, ktoré prepravujú teplotnosné médium. Čo však rozvody, ktoré distribuujú teplo priamo v bytovom dome? Starostlivosť o tieto systémy zabezpečuje správcovská spoločnosť v rámci kompetencií a povinností spravovateľa konkrétneho bytového domu.

KOHO TEDA KONTAKTOVAŤ, AK V BYTE NETEČIE TEPLÁ VODA ALEBO NEKÚRIA RADIÁTORY?

V prvom rade odporúčame navštíviť webstránku www.veoliaenergia.sk, kde sú uverejnené informácie o plánovaných odstavkách a aktuálnych poruchách. Podľa nasledujúceho návodu jednoducho zistíte, či je potrebné kontaktovať Veoliu, alebo vášho správcu.

TEPLÁ VODA

- teplá voda netečie ani po dlhšom odpustení
- teplá voda vôbec nevyteká z vodovodnej batérie
- teplá voda má nežiaduce zafarbenie a predtým nebolo oznámené prerušenie dodávky

VOLAŤ DISPEČING VEOLIE na t. č.: 0850 325 542

- teplá voda má slabý tlak (zanesené sitká pri vodomeroch alebo znečistené sitko na batérii)
- teplú vodu treba dlho odpúšťať, napríklad ráno (zavzdušnená stúpačka v bytovom dome)

KONTAKTOVAŤ SPRÁVCU BYTOVÉHO DOMU

KÚRENIE

- radiátory sú studené a v izbe je chladno (radiátory môžu byť v určitých častiach dňa chladnejšie, no pocitová teplota v byte by nemala byť nízka)
- pri odvzdušnení z radiátorov nevyteká voda
- z radiátorov sa ozýva „bublaniť“ alebo iný hluk

VOLAŤ DISPEČING VEOLIE na t. č.: 0850 325 542

- nekúri jeden z radiátorov v byte (porucha termostatickej hlavice, ventilu)
- radiátor hreje, ale v byte je chladno (nesprávne nastavená termostatická hlavica)
- z radiátora vyteká voda

KONTAKTOVAŤ SPRÁVCU BYTOVÉHO DOMU

Katarína Linczényiová: „Freediving je nežný šport.“

Ako ste sa dostali k freedivingu, teda potápaniu bez použitia kyslíkových bômb?

Keď som mala sedemnaásť rokov, bola som hospitalizovaná v nemocnici. Mala som bolesti kĺbov. Môj stav sa podľa lekárov mohol vyvinúť do autoimunitného ochorenia. Tým najťažším nebola ani tak samotná liečba, ale chodenie do nemocnice. Bolo to veľmi vyčerpávajúce. Aktivne som sa venovala behu, no s týmto športom som musela prestať. Hľadala som niečo, čo by nezatažovalo kĺby, a tak som začala plávať. Pri tom som úplnou náhodou natrafila na freediving. Vždy som milovala vodu a tréning freedivingu mi navyše dával obrovskú dávku pozitívnej psychickej energie.

Môže sa potápať každý bez ohľadu na vek, odvahu, fyzickú kondíciu?

Určite áno. Freediving je nežný šport, ktorého základom je psychická pripravenosť. Nie je to o odvahe, ale o tom, ako veľmi sa človek dokáže uvoľniť a naučiť sa rešpektovať samého seba. Jeden môj študent prestal po prvom kurze freedivingu s fajčením. Môj najstarší študent mal viac ako 70 rokov, v živote nemal na nohách plutvy a bol po mŕtvici. Mali ste vidieť tú radosť, keď objavil vodu.

Prešli ste už naozaj veľký kus sveta. Kde ste sa cítili najlepšie? Ktorá krajina vás zaujala najviac?

Každá krajina ma zaujala niečím iným, špecifickým. Keď cestujem, vždy vnímam tri dôležité veci: spôsob, akým ľudia v da-

Má 24 rokov, na jediný nádych sa ponorila do hĺbky 85 metrov, nebojí sa žralokov a precestovala celý svet. Freediverke Kataríne Linczényiovej záleží na životnom prostredí a je neúnavnou propagátorkou ochrany našej planéty. Okrem toho je mentorkou stresmanažmentu a venuje sa výskumu stresu.

nej krajine premýšľajú o bežnom živote, ich jedlo a predovšetkým prírodné krásy a zdroje, ktoré krajina má. V každej krajine sveta je táto kombinácia unikátna, z môjho pohľadu najmä čo sa týka vodných zdrojov. Či už som žila v Egypte, Indonézii, Kolumbii, na akomkoľvek ostrove v Karibiku, more bolo nádherné, viditeľnosť vo vode aj cez 30 metrov, ale na všetkých týchto miestach bol jeden veľký problém, a to pitná voda. Tú ste si mohli kúpiť iba v balených fľašiach. Ak by ste si dali čo len hlt úžitkovej vody, ochoriete. Niekedy nebola ani úžitková voda, o teplej ani nehovorím. More bolo vtedy druhým domovom.

Okrem potápania ste aj veľkou propagátorkou ochrany našej planéty. Nedávno ste sa predstavili na konferencii o klimatických zmenách. Prečo ste sa začali o túto tému tak intenzívne zaujímať?

K vode mám veľmi silný vzťah, ktorý sa vytvoril prostredníctvom môjho športu, ale aj preto, lebo sa zaujímam o oceánografiu. Počas mojich ciest okolo sveta som mala možnosť byť svedkom naozaj strašných udalostí – absolútnej devastácie koralového útesu, epidémie chorôb v chudobných regiónoch spôsobenej zamorením úžitkovej vody alebo tréningu na majstrovstvách sveta vo vode natoľko zamorenej plastom, ktorý doniesol prúd, že oficiálny tréning musel byť zrušený. Nemohla som sa iba prizerať.

Ako teda podľa vás môžeme Zemi pomáhať?

Udržateľný rozvoj je veľmi krehká téma a treba k nej pristupovať racionálne. Musíme si uvedomiť, že sa netýka iba environmentalistov či inžinierov, ale aj ekonómov, štátnej správy, vedcov z prírodných odborov, médií, učiteľov, podnikateľov atď. Je to komplexná téma, a preto potrebuje komplexný prístup z viacerých strán. Za veľký nedostatok, ktorý budeme čoraz dôraznejšie pocíto-

vať, ja osobne považujem to, že do úvahy neberieme psychologický faktor. Ľudia nikdy nebudú zveľaďovať niečo, k čomu nemajú vybudovaný vzťah, niečo, na čom im nezáleží. Ak chceme, aby budúce generácie mali motiváciu premýšľať o trvalo udržateľnom rozvoji, musíme urobiť všetko preto, aby mali k životnému prostrediu vzťah. Veľa sa dá urobiť práve pomocou športu v prírode alebo počas zaujímavých edukačných metód v teréne.

Katarína Linczényiová je slovenská reprezentantka vo freedivingu a zároveň ambasádorka Nadácie Veolia Slovensko. Je žena s tretím najhlbším ponorom na svete – za svetovým rekordom zaostala len 8 metrov.

Prispeli sme k výsadbe novej zelene v Petržalke

Na jeseň 2017 prebehla výsadba nových stromov na Smolenickej ulici. Veríme, že novovysadené javory a hrušky spríjemnia okolie a nová zeleň skrášli túto časť Petržalky. Pribeh výsadby si môžete pozrieť na týchto fotografiách.

Pozor, súťaž!

Správne znenie tajničky z krížovky, vaše meno a priezvisko pošlite do 30. apríla 2018 na e-mailovú adresu komunikacia@veoliaenergia.sk a zapojte sa do súťaže o atraktívne ceny. Do predmetu e-mailu nezabudnite uviesť heslo **KRÍŽOVKA**. Spomedzi súťažiacich so správnymi odpoveďami budú vyžrebovaní traja víhercovia. **Ceny: 1. cena** - Darčekový poukaz v hodnote **30 € na nákup na ZľavaDňa**, **2. cena** - Darčekový poukaz v hodnote **20 € na nákup na ZľavaDňa**, **3. cena** - Darčekový poukaz v hodnote **15 € na nákup na ZľavaDňa**

Tretia časť tajničky je v osobitne vyznačených poličkách

Aale, attic, Ea	žena, po franc.	krik, ker		škrabka pri pluhu	veľhad americký	anno mundi	inezit, Laab, SGE, Vai	fahká bavinená tkanina	Cestovná kancelária mládeže	asýrsky boh mesta Eridu		škibe	túz	typ Fordu		deň v týždni	pokropila vodou	
futbal. klub			obaja				fad, po angl. podkrovie, po angl.					hrdina (kníž.)				predložka		
zmyselná žena			1									ponúkol miestom svetová organiz.				2		
nádobka							tiš			farba na vajička		3/5				mesto v Laose nemecké mesto		
vlastnila							Elektráreň Temelín značka lyží		Vých. st. energetika rybie vajčko				tenká doska vylučok očí					
predpona periodickej sústavy							vydanie, po angl. bôžik lásky			3/4			hodil sa (hovor.) dánske sídlo					
	spriadanie		stroj na cesty flámsky maliar					kolektív. zmluva poobijaj	3/3			štát USA (póv.) zn. farby na riasy						
bývalý prezident USA							plúž odd. zahr. stykov	3/2			razenie svetlo, po angl.						tavením uzavri	európ. hlavné mesto
lapaj (expr.)							dala obal pomoc									invalid (skr.) spor		
ale, po nem.							hrdze, po česky citoslovce pri strelbe	3/1			meno, po bulhar. osirelý			parou zvlhni Slov. zväz astronóm.				
maďar. zápor							cestovný doklad ku, po nem.		skr. súhv. Šíp tu máš				meno Svätoslavy yard (zn.)					
vodnatý kremičitan								nečakaná razia										
kód španielčiny							ruské mesto		úrad, po nem.			prezent					voltampér (zn.)	

Slovenský zväz hádankárov a krížovkárov, szhk@szhk.sk

Autor: M. Kupčo

Už **25** rokov
sa staráme
o váš
tepelný
komfort.

Ďakujeme.

25 ROKOV
S VAMI

Časopis skupiny Veolia Energia Slovensko

Redakčná rada: Tichomír Ivan, Igor Kóttman, Miroslav Svoboda, Peter Višváder, Slavomíra Vogelová

Kontakt: komunikacia@veoliaenergia.sk | Grafické spracovanie a tlač: antre public, s.r.o. | Náklad: 1250 ks zadarmo | www.veoliaenergia.sk